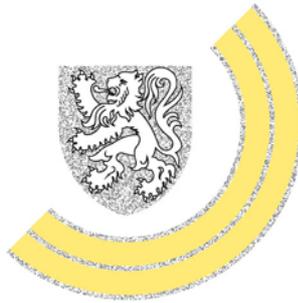

C105 – FIN6

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

15 januari 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIEN EN BEGROTING

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de resultaten van de Vlaamse begroting voor 2007 1
- Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over een evaluatie van het Limburgplan 9

Voorzitter: de heer Jaak Gabriels

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de resultaten van de Vlaamse begroting voor 2007

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de voorzitter, het is misschien een beetje vreemd dat een lid van een meerderheidspartij de regering ondervraagt over te grote overschotten. Vroeger stelde de oppositie vragen omdat de kas leeg was en nu luidt de vraag of overschotten wel een teken zijn van goed bestuur. Toch is ook die vraag relevant.

Ik heb het perscommuniqué van eind januari gelezen waarin stond dat de Vlaamse begroting afsluit met positieve resultaten over de hele lijn en dat Vlaanderen twee keer de norm haalt. Het Laatste Nieuws titelde: 'het rijke Vlaanderen'. Het was bijna een triomfbulletin: we zijn er, we boeken nu de overschotten die aantonen wat goed bestuur is.

Dat is voor een stuk natuurlijk waar, maar er zijn een aantal aspecten aan verbonden die bij mij vragen oproepen inzake de toekomst. Is het beeld van een rijke Vlaamse overheid wel een juist beeld? Heel wat maatschappelijke noden zijn nog niet ingevuld. We zullen altijd geconfronteerd worden met de vraag of er bij de rijke overheid nog geld overblijft om bepaalde noden te ledigen.

Mijn vragen hebben ook technische aspecten. De Vlaamse begroting sloot af met een overschot van 779 miljoen euro, het dubbele van de vooropgestelde norm. Het gaat om bijna 400 miljoen euro meer dan oorspronkelijk werd gedacht.

Mijnheer de minister, in uw nota staat dat we eigenlijk met een overschot zitten, voornamelijk een overschot op de ingeschreven betaalkredieten. Dat overschot heeft voor een deel te maken met het feit dat we een investeringsregering zijn en dat investeringen een lange doorlooptijd van meerdere jaren hebben. Concreet betekent dit dat we onze beleidskredieten nu inzetten, maar dat de betaalkredieten aan een veel trager ritme volgen en pas later nodig zullen zijn, gespreid over meerdere jaren. Door dat gebrek aan 'matching' ontstaat een overschot op de ingeschreven betaalkredieten. Ik heb daar toch een aantal vragen bij, zeker bij het bekijken van de rest van de nota. Hoe zijn die overschotten feitelijk tot stand gekomen?

De overschotten zouden te wijten zijn aan een sterke investeringsdynamiek, maar de Vlaamse Regering zal ook

de komende jaren blijven investeren. Het zal niet afgelopen zijn met de investeringsregering op het einde van de regering Peeters-Van Mechelen-Vandenbroucke. De volgende jaren zal men blijven investeren. U zegt dat de overschotten het gevolg zijn van het heel veel investeren en van het feit dat we de beleidskredieten nu inzetten en dat de betalingskredieten aan een veel trager ritme volgen. Als dat dit jaar het geval is, kan ik me goed inbeelden dat dat de volgende jaren ook het geval zal zijn. We verwachten volgend jaar geen overschot, want we mikken op een begroting in evenwicht, maar valt dan te verwachten dat we op het einde van 2008 opnieuw een persconferentie zullen krijgen waarop u zegt dat er weer een overschot is, omdat de Vlaamse Regering een investeringsregering is? Dit betreft de techniek van de overschotten, want we zouden ook een discussie kunnen voeren over vorderingsoverschotten of kasoverschotten.

Dit gegeven is niet nieuw. Het is altijd zo geweest dat bij investeringen niet de volle pot wordt ingeschreven. Hebt u er vorig jaar dan meer rekening mee gehouden dan vroegere jaren? Was de discrepantie tussen beleidskredieten en betalingskredieten hoger bij de opmaak van de begroting? Het gaat om een begroting die eindigt met een overschot van 750 miljoen euro op 21 miljard euro voor de uitgaven. We kunnen ons afvragen wat de realiteitswaarde is van een begroting waarvan op voorhand wordt gezegd dat zaken worden ingeschreven die niet uitgevoerd zullen worden. Moet u die zaken bij de opmaak van de begroting niet op een meer realistische manier inschrijven?

Uit de cijfers blijkt dat 96,85 percent van de vastleggingen gebruikt werd. Dat is een laag percentage. Hoe vergelijkt zich dat met de vorige jaren? Een aantal uitgaven werd niet vastgelegd. Ik zeg niet dat het 100 percent moet zijn, maar kunt u het huidige percentage eens vergelijken met dat van de vorige jaren?

Voor de betalingskredieten gaat het over 90,5 percent. Dat lijkt weinig. Maar ook in de vorige jaren lag dit ver beneden 100 percent. Ik heb een technische vraag. Het valt op als men naar de benuttingsgraad van de niet-gesplitste kredieten kijkt, dat deze aan de lage kant ligt. In absolute termen gesproken is ze de hoofdverantwoordelijke voor de onderbenutting. De investeringsdynamiek vormt maar een deel van het verhaal vermits investeringsbestedingen vooral werken met gesplitste vastleggingskredieten en gesplitste ordonnanceringskredieten.

Het abc van gesplitst en niet-gesplitst ziet er als volgt uit. Gesplitste kredieten zijn meestal bestemd voor investeringsbestedingen. Er is wel degelijk een probleem van consistentie bij de uitgaven. Als men stelt dat de investe-

ringskredieten de hoofdoorzaak zijn voor het overschot bij de betaalkredieten, dan ziet men dat de benuttingsgraad van de niet-gesplitste kredieten in absolute termen de hoofdverantwoordelijke is voor de onderbenutting.

Het feit dat een aantal uitgaven niet zijn gebeurd, kan niet louter bij de investeringen worden gesitueerd. Er zijn ook andere uitgaven die niet zijn gebeurd.

Mijn vraag is dan waarom ze niet zijn gebeurd. Dat kan men uit de nota niet afleiden. Waar situeert zich de onderbenutting in de betaalkredieten? Waar situeren zich deze wat de vastleggingen betreft? Waarom hebben de ministers sommige gelden niet ingezet? Als ik de uitleg van de minister goed lees, dan verklaart hij alles door de matching. Dan zullen in de loop van de volgende jaren wel problemen optreden met de investeringen. Budgettaire gaat dat voor problemen zorgen. De discrepantie tussen de beleidskredieten en de betaalkredieten, met andere woorden het gebrek aan matching, zal blijven bestaan.

Uw nota is een interessante nota. Ik heb deze vraag om de volgende redenen gesteld. We discussiëren dikwijls hele dagen over de begroting, maar eens ze is afgesloten, wordt er niet meer over gesproken terwijl er toch mechanismen in sluipen die belangrijk zijn. Ik mis met andere woorden consistentie in de verklaring voor de overschotten.

Eigenlijk zou dat dit in de volgende jaren niet meer mogen gebeuren. Men moet natuurlijk niet met tekorten eindigen. Dat soort van verhalen is echter niet uniek. Bij mevrouw Demeester kwam het ook voor. Bij de heer Van Mechelen nu dus ook. Op de jaarlijkse persconferentie, vroeger georganiseerd door de heer Vande Lanotte, nu door de heer Leterme, werd de boodschap gelanceerd: "2007 was toch een ramp!" Maar een dag later komt dan het triomfrapport van minister Van Mechelen: "We hebben toch goed geboerd, we hebben eigenlijk geld te veel." Dat heeft twee gevolgen.

Op het federale niveau wordt de financiering van de gemeenschappen en de gewesten duidelijk in vraag gesteld. Dat ziet men nu al. Leterme en ook Reynders zeiden het al. Het financieringssysteem is onhoudbaar want het geld kan zelfs niet op.

In Vlaanderen zullen er sectoren zijn, zoals Welzijn en Onderwijs, die om geld vragen. Ik denk aan de Groen!-kritiek van de toenemende armoede in onze samenleving. De regering neemt zogenaamd de verkeerde prioriteiten. Voor het onderwijs is het probleem het kleuteronderwijs. De beeldvorming zit niet goed en hier moet beleidsmatig bij worden stilgestaan.

Misschien zijn mijn vragen wat te kritisch voor dit saai parlement, maar ik tracht toch wat vuur in de pan te krijgen, al is de materie ietwat saai.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik ben het ermee eens dat we ons moeten hoeden voor een verkeerde beeldvorming. Het idee dat Vlaanderen geld te veel heeft, leeft. Men hoort het als men de laatste dagen de veelvuldige recepties bijwoont. Er worden dan meteen maatschappelijke uitdagingen op uw bord geserveerd met de vraag om er meer voor te doen.

Als men het investeringsprogramma bekijkt en het alternatieve financieringsverhaal leest, moet men echter besluiten dat er nog heel wat financiële uitdagingen liggen te wachten. Ik denk ook aan de beschikbaarheidsvergoeding. Ik doe hier een oproep om bescheiden te zijn, anders wordt het een boemerang die opnieuw in de Vlaamse Regering terecht komt. Te hoge euforieverhalen moeten dan achteraf teruggeschroefd worden. Een pleidooi voor enige bescheidenheid is hier op zijn plaats.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uit de cijfers blijkt dat de beleidskredieten meer worden benut dan de betaalkredieten. Het gaat om 96 procent ten opzichte van 90 procent. Concreet betekent dit dat de Vlaamse Regering wel de engagementen aanging om te betalen, maar nog niet heeft moeten betalen. De facturen zullen uiteraard volgen, want als beleidskredieten worden vastgelegd, volgen in de toekomst logischerwijs ook de facturen. Moeten in dat verband dan geen middelen opzij worden gezet om de aangegane engagementen in de toekomst na te komen? Zullen we de 612 miljoen euro niet nodig hebben om de vastgelegde beleidskredieten ook in betalingen te kunnen omzetten? Is het wel voorzichtig om dit bedrag aan de gemeenten over te dragen – hoe welkom het geld in de gemeenten ook is? Leidt dit alles uiteindelijk niet tot een daling van de betaalkredieten in de komende jaren?

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik denk dat we hier bezig zijn met de verdere opbouw van de impliciete schuld. Dat is natuurlijk een betwistbaar begrip – dat weet ik wel. Als er beleidskredieten zijn, moeten ze uiteindelijk toch een keer worden uitgegeven. Blijkbaar volgt de realisatie de voorzieningen niet, maar de realisatie zal zich op termijn natuurlijk wel voordoen. De schulden bestaan dus minstens juridisch en zullen ooit een keer betaald moeten worden, zij het met vertraging. Als we dit systeem in de toekomst blijven volhouden, blijft de impliciete schuld bestaan en natuurlijk spreekt men niet over die impliciete schuld wan-

neer men zegt dat Vlaanderen schuldenvrij zal zijn. We blijven de impliciete schuld opbouwen. Die impliciete schuld moet samen met de publiek-private samenwerking (PPS) op termijn toch een bedreiging vormen? Of ziet u dat anders, mijnheer de minister?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de heer Van Rompuy merkte terecht op dat dit een vrij technische vraag is en daarom ben ik zo vrij geweest om de heer Hedwig Van der Borgh, de secretaris-generaal van het departement Financiën en Begroting, mee uit te nodigen naar deze commissie. Hij is de man die het ongelofelijke voorrecht heeft om samen met enkele van mijn mensen Kerstmis te mogen doorbrengen op de administratie en het kabinet, om te komen tot een eindejaarsafsluiting. Ik zou hem en heel zijn team er bij dezen voor willen bedanken dat we er ook nu weer in geslaagd zijn om kort voor Nieuwjaar een zo adequaat mogelijke stand van zaken te geven over de toestand van de uitvoering van de Vlaamse begroting. Na een korte inleiding door mezelf, zou ik hem de kans willen geven om een technische toelichting te geven, want ik meen dat dat redelijk verhelderend kan werken in dit debat.

Mijnheer Van Rompuy, in uw vraag verwijst u terecht naar een aantal cijfers die wij hebben gelanceerd. U hebt het over 96,85 percent vastleggingen en over 90,51 percent gebruik van betalingskredieten. Laat me bij wijze van inleiding toe om te stellen dat de interpretatie van de totale begrotingsuitvoering inderdaad een heel complex gegeven geworden is, met nogal wat onderliggende factoren die in een globale consolidatie vanzelfsprekend tot één welbepaald resultaat leiden, maar waarbij we heel zorgvuldig moeten zijn wanneer we uit bepaalde percentages iets te snel beleidsconclusies trekken met betrekking tot het begrotingsakkoord.

Zo gaan bijvoorbeeld de cijfers die we gaven, namelijk 96,8 en 90,5, over algemene middelen ten opzichte van dat jaar, dus van 2007. Dat wil zeggen: inclusief alle overdrachten ingevolge begrotingsruiters uit voorgaande jaren. Het gaat met andere woorden over decretale bepalingen die het parlement heeft goedgekeurd en die uiteindelijk als overdracht worden meegenomen via het systeem van begrotingsruiters. De cijfers bevatten ook de variabele kredieten en de provisionele kredieten. U weet dat we nogal wat provisionele kredieten hebben, zoals de indexprovisie en conjunctuurprovisie, maar er zijn ook provisionele kredieten in het werkgelegenheidsbeleid en dergelijke. Ze moeten er allemaal bij geteld worden.

Ik geef ook even mee dat de jaarlijkse overdracht alleen al op de variabele kredieten, goed is voor meer dan 300 miljoen euro. Als we dit bekijken in de totaliteit, op een

totaal aan overdrachten op vastleggingskredieten van 2006 naar 2007, dan is er sprake van maar liefst 704 miljoen euro. Vanzelfsprekend zullen we op het einde van 2007 ook een pakket overdragen naar 2008, maar daarmee wordt natuurlijk geen rekening gehouden als we het hebben over aangewende vastleggingen.

Als we daarvan abstractie maken, verliezen we in dit debat natuurlijk een stukje representativiteit of een stukje realiteitswaarde van de reële begrotingsuitvoering. Ik wil daar bij wijze van inleiding gewoon voor waarschuwen. Tijdens de technische uiteenzetting van de heer Van der Borgh, wordt dit duidelijk.

Mijnheer Van Rompuy, u stelt dat vooral de benuttingsgraad van de niet-gesplitste kredieten, NGK's, opvallend laag is en dat die in absolute termen de hoofdverantwoordelijke is voor de onderbenutting. Dat is niet helemaal evident, want ik vrees dat u in die perceptie geen rekening houdt met het feit dat alle dotaties aan IVA's (intern verzelfstandigde agent-schappen) en EVA's (extern verzelfstandigde agent-schappen) eigenlijk niet-gesplitste kredieten zijn. De NGK's zijn in feite geen beleidskredieten, maar zijn de facto ook betaalkredieten aan de instellingen. Ik kom daar seffens met één cijfer op terug, en dan zult u in één klap een en ander beter kunnen bekijken.

Als we enkel kijken naar de echte NGK's, dus uitgezui-verd van de NGK's die de facto onze dotaties zijn aan de IVA's en de EVA's, die met andere woorden ook effectief als beleidskredieten in de begroting staan ingeschreven, dan stel ik vast dat er op het lopende jaar 2007 sprake is van een onderbenutting van ongeveer 165 miljoen euro. U moet ook weten dat van die 165 miljoen euro, 100 miljoen euro wordt opgevest via het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) en een ander stuk in de overdracht naar 2008 valt. Als we dit zo bekijken, denk ik dat het reëel gaat over ongeveer 50 miljoen euro op een totaal van 795 miljoen euro. Het gaat dus slechts om een fractie die onder die noemer kan worden gebracht.

Hetzelfde geldt voor de ordonnanceringskredieten of de betaalkredieten. Waar zit hier het grote overschot? We hebben opnieuw te maken met de uitbetaling van de dotaties aan de verzelfstandigde instellingen. Ik zal daar straks heel concrete cijfers op plakken.

Een volgende vraag luidde of er in de begroting sprake is van een mismatch tussen de betaalkredieten en de beleidskredieten als gevolg van de sterk opgedreven investeringsdynamiek waardoor een overschot ontstaat op de gesplitste betaalkredieten voor investeringen. We hebben dat eens bekeken en we hebben vastgesteld dat bij de gesplitste kredieten er circa 270 miljoen euro meer werd vastgelegd dan werd betaald, maar bij de niet-gesplitste kredieten merken we dat er 50 miljoen

euro meer werd betaald dan werd vastgelegd – dat heeft natuurlijk ook te maken met de overdrachten.

We komen hiermee bij het verhaal van de kip en het ei dat we in deze commissie al sinds 2004 vertellen. Ik kijk even in de richting van de heer Van den Heuvel. Ik denk ook aan de opmerking van de heer De Reuse over de impliciete schuld. Ik heb tijdens de regeringsonderhandeling heel duidelijk aangetoond hoe het probleem zich voor een stuk vanzelf – gelet op de budgettaire vooruitzichten – zal oplossen. We moeten natuurlijk een keuze maken tussen enerzijds beleidskredieten en anderzijds betaalkredieten. Als we zouden stellen dat we de impliciete schuld drastisch zullen afbouwen, dan moeten we de beleidskredieten naar beneden halen. En dat doen we nu juist niet.

Dit is het merkwaardige aan de begrotingsafsluiting 2007, want we hebben altijd gezegd dat 2007 in deze legislatuur de begroting van de waarheid wordt. We wisten immers dat in 2007 onze meerjarenbegroting voor de eerste keer op volle snelheid aangewend kon worden. U herinnert zich dat we voor 2007 een beleidsmargin hadden van ongeveer 1,1 miljard euro. Dat geeft een enorme boost – ik zie straks de SERV-partners om hun evaluatie van de begroting te bekijken. Als we er natuurlijk 1,1 miljard euro extra beleidskredieten in stoppen, dan staat het in de sterren geschreven dat de middelen wel zullen worden vastgelegd, maar niet allemaal zullen worden uitbetaald en dat zorgt automatisch voor een stuk impliciete schuldverruiming.

Deze commissie en de regering hebben de heel rigoureuze beslissing genomen om de betaalkredieten bijna op hetzelfde niveau te leggen als de beleidskredieten. Daardoor zorgen we er op lange termijn natuurlijk voor dat we onze betaalverplichtingen te allen tijde kunnen nakomen, onder meer ingevolge overdrachten.

Ik geef u een heel concreet voorbeeld uit een van mijn beleidsdomeinen. Binnen Monumenten en Landschappen zijn we vorige legislatuur geëindigd met een verhouding – ik zeg dit uit mijn hoofd, schiet me niet dood als ik verkeerd ben – van beleidskredieten op 100 en betaalkredieten op 65. Natuurlijk komen op een bepaald moment de facturen binnen. In 2004-2005 kampten we met betalingsproblemen voor het financieren van restauratie- en onderhoudspremies. Wat hebben we gedaan? We zijn systematisch de betaalkredieten beginnen gelijkleggen met de beleidskredieten, en voor wat Monumenten en Landschappen betreft, hebben we ze zelfs iets hoger gelegd.

Ondertussen hebben we bereikt dat we op het einde van het jaar alle facturen van het lopende jaar kunnen honoreren en door de enorme boost die we de voorbije twee jaar hebben gegeven aan beleidskredieten, maar ook aan betaalkredieten, hebben we nu, in 2007, vastgesteld dat

we voor de eerste keer niet alle betaalkredieten konden aanwenden. Hebben we dan beslist om de beleidskredieten opnieuw substantieel hoger te leggen dan de betaalkredieten? In theorie zouden we ons dat één keer voor een stukje kunnen permitteren, maar dat zou neerkomen op een uitgestelde factuur. We hebben beslist om het geld dat we extra hebben, te gebruiken voor de opbouw van onze kaspositie. In dit geval moesten we een norm halen van 346 miljoen euro en we haalden 795 miljoen euro. Dat is 400 miljoen euro beter. Het gaat om geld dat we hebben en waarmee we te allen tijde aan onze verplichtingen kunnen voldoen.

We hebben een keuze gemaakt. We willen de impliciete schuld onder controle houden. Essentieel daarbij is dat we de betaalkredieten structureel op hetzelfde niveau proberen te brengen als de beleidskredieten, zij het dat door de opstap in 2007 er een eenmalige kleine décalage is tussen beleids- en betaalkredieten.

Na analyse van alle cijfers, waaraan nog iedere dag wordt gewerkt, want het ging om een voorlopige afsluiting en nu werken we volop aan de definitieve afsluiting, merken we dat de belangrijkste reden voor het extra overschot op het vorderingensaldo niet bij de NGK's kan worden gevonden, maar dat we moeten kijken naar het overschot bij onze instellingen, de IVA's en de EVA's. Ik gaf u al de absolute cijfers, 795 en 346. Het verschil is ongeveer 430. Als we bekijken wat het overschot is dat bij de instellingen uiteindelijk gerealiseerd werd op 31 december 2007, dan stellen we vast dat ze het 366 miljoen euro beter doen in het ESR-vorderingensaldo dan begroot.

We kunnen dat terugkoppelen naar de VOI's (Vlaamse Openbare Instellingen). We hebben de lijst opgesteld om te zien hoe we aan 366 miljoen euro komen. Het gaat om een optelsom van heel veel kleintjes, maar er zitten ook een paar grote tussen. Zo werd Mina (Milieu en Natuur) geraamd op 596 miljoen euro en werd afgeklopt op 558 miljoen euro. Mina boekt dus voor 38 miljoen euro een beter ESR-vorderingensaldo (Europees Stelsel van Rekeningen) dan voorzien. Het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) werd geraamd op 432 miljoen euro en eindigde op 381. Dat is 51 miljoen euro beter. AGION (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs), de schoolgebouwen, stond op 180 miljoen euro maar klokte af op 156 miljoen euro. Dat is 24 miljoen euro beter.

Er zijn ook heel veel kleine posten. Zo is er bijvoorbeeld het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV). Dat stond op 18,6 en eindigde op 12,4, een verschil van 6 miljoen euro.

Er zijn ook echt grote kleppers bij zoals de Dienst voor de Scheepvaart. De raming bedroeg 69 miljoen euro en eindigde op 50. Dat is 19 miljoen euro beter. Het

Fonds voor Bijzondere Jeugdbijstand werd geraamd op 266 miljoen euro en eindigde op 255 en deed het dus 11 miljoen euro beter. Het Hermesfonds werd geraamd op 287 miljoen euro en eindigde op 217, of 70 miljoen euro beter. Het FFEU stond op 146 miljoen euro en eindigde op 114 miljoen euro of 32 miljoen euro beter.

Ook in de sociale sector zijn er voorbeelden. Kind en Gezin werd geraamd op 332 miljoen euro en eindigde op 325 miljoen euro: een verschil van 7 miljoen euro.

OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) stond op 56 miljoen euro en eindigde op 46 miljoen euro en deed het dus 10 miljoen euro beter.

De enige instelling waarvoor het omgekeerde geldt, is de NV Waterwegen en Zeekanaal. De raming was 216 miljoen euro en het resultaat was 220 miljoen euro. Dat is dus 4 miljoen euro meer dan werd geschat.

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) deed het 6 miljoen euro beter. De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) deed het 8 miljoen euro beter.

Het is een hele opsomming van de resultaten in ESR-begrotingssaldo's die de EVA's en IVA's behaalden op 31 december. Natuurlijk moet dit ook worden gerelativeerd. Ik geef u het voorbeeld van een grote jongen: het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). De raming bedroeg 992 miljoen euro en de instelling eindigde op 985 miljoen euro. Dat is 7 miljoen euro beter, maar 7 miljoen euro op 985 miljoen euro is natuurlijk minder dan 1 procent. Alles moet dus in de juiste context worden gezien, maar de optelsom van alles komt uit op 366 miljoen euro.

Wat wij hadden zien aankomen bij de monitoring van de begroting, rekening houdend met de input die we kregen, heeft ertoe geleid dat we ook een tweede budgetcontrole hebben gedaan. U weet dat we 100 miljoen euro extra hebben doorgestort aan de drinkwatermaatschappijen en dat we 202 miljoen euro extra hebben doorgestort om de fameuze BTW-schuldregeling over 15 jaar in één keer af te betalen. Ik heb in alle duidelijkheid ook gezegd dat we met de tweede budgetcontrole ook ruimte konden kopen in de begroting van 2008, zij het dat het eenmalige begrotingsruimte is die we kunnen inzetten voor investeringen die we het liefst ook in 2008 kunnen honoreren.

Als we de begroting in haar totaliteit en de uitvoering ervan bekijken, merken we dat ze absoluut niet abnormaal is. De cijfers zijn onder controle. De facturen van de beleidsinitiatieven 2007 komen in 2008 ongetwijfeld op kruissnelheid en op die manier hebben we een begrotingsaanpak die misschien voorzichtig is, maar – en laat dat heel duidelijk zijn – absoluut niet te voorzichtig is

– iets wat men zou kunnen aannemen wanneer men bepaalde cijfers hoort.

Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat de heer Van der Borgh een technische toelichting geeft voor ik het antwoord politiek afrond.

De voorzitter: De heer Van der Borgh heeft het woord.

De heer Hedwig Van der Borgh: Mijnheer de voorzitter, ik heb een presentatie voorbereid. Ik hoop dat de papieren ondertussen werden uitgedeeld. Ik excuseer me voor de soms heel kleine cijfertjes.

Zoals u ongetwijfeld weet, is de norm van de Vlaamse Gemeenschap sinds 2003-2004 gebaseerd op het ESR-vorderingensaldo. De begroting op zich van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, is er maar één enkele component van. De minister gaf al aan dat we, om de afwijking te kennen tussen het begroot vorderingensaldo en het begroot realisatiesaldo, eventjes al die determinanten op een rijtje moeten zetten. We moeten dat doen voor we kunnen bepalen welke determinant bepalend was voor de afwijking.

De voornaamste determinanten zijn de ontvangstenramingen (en de opvolging ervan); de ontvangstenramingen van de DAB's (Diensten met Afzonderlijk Beheer); de ontvangstenramingen van de VOI's (sinds 2003) en van de agentschappen (sinds 2006); de uitgavenrealisatie (: beschikbaarheid van kredieten; implementatiesnelheid); de uitgavenrealisatie van de DAB's (voor 2003: effect op de dotaties); de uitgavenrealisatie van VOI's (sinds 2003); de inkomsten- en uitgavenrealisaties van instellingen, die niet in de begroting voorkomen; financiële operaties, met een impact op het vorderingensaldo (bijvoorbeeld saldo Investeringsfonds).

Bij de voornaamste determinanten, gaat het uiteraard om de ontvangstenramingen. In tegenstelling tot de uitgaven zijn de ontvangsten bij de Vlaamse Gemeenschap vooral geconcentreerd binnen de entiteit Vlaamse Gemeenschap. Het is daar dat eventuele afwijkingen voor afwijkingen in het saldo zullen zorgen.

Dat betekent niet dat de andere entiteiten geen ontvangsten hebben. In het verleden was een van de grote ontvangende entiteiten de DAB Minafonds. Dat was niet onmiddellijk te zien in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, maar wel in afgeleide orde. Dat heeft gezorgd voor zeer grote afwijkingen.

Sinds 2003 moeten we echter consolideren. Alle eigen ontvangsten van de VOI's, alle verkochte tickets van De Lijn, alle ontvangsten van Kind en Gezin afkomstig van opvangplaatsen voor kinderen, moeten worden opgeteld om te bepalen of we al dan niet de voorziene ontvangsten halen.

Aan de kant van de uitgaven zien we uiteraard hetzelfde beeld. De vraag van de heer Van Rompuy gaat voornamelijk over de uitgavenrealisaties, en voornamelijk de entiteit Vlaamse Gemeenschap. Het gaat dus over de begroting die u onmiddellijk ziet en waarover u onmiddellijk stemt. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de DAB's. Deze laatste kunnen enigszins afwijken.

De uitgaven kunnen ook afwijken, maar de saldi zijn verschillend. De minister heeft het al aangegeven. Dat kan ook de oorzaak zijn van de ontvangsten. De meeste agentschappen geven vooral uit en kunnen minder profitcenters worden genoemd met eigen ontvangsten. Vooral de uitgaven zijn van belang, in tegenstelling tot de Vlaamse Gemeenschap waar de ontvangsten van zeer groot belang zijn.

En dan zijn er nog wat financiële operaties die niet zijn voorzien in de begroting, maar wel degelijk het vorderingsaldo beïnvloeden. Een hiervan, waarover is gestemd in dit parlement, is de opname van het saldo van het investeringsfonds binnen de schuld. Dat gebeurt automatisch. Het beïnvloedt wel het vorderingsaldo, maar is niet begroot.

Er zijn ook instellingen die niet worden voorgesteld maar wel degelijk door de Nationale Bank mee worden geconsolideerd. We gaan ook na hoe hun saldo beweegt. Het bekende geval was vroeger Aquafin. Nu het contract is herzien, is dat eruit gegaan, maar er zijn andere voorbeelden. Ik denk bijvoorbeeld aan het MuHKA (Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen).

Op het einde van het jaar de goede cijfers eruit pikken lukt ieder jaar iets beter. De minister zei het al omdat we ook weten wie iets minder goed pronostikeert, en we er dan extra op letten. Als men de analyse maakt van de redenen waarom er afwijkingen optreden, is de conclusie dat er geen enkele determinant eenduidig en structureel bepalend is voor de positieve afwijkingen. Ze is er niet.

Ik ga verder met de ontvangstenramingen. Er zit wel degelijk verschil in. Er zit ook een duidelijke beleidsvisie achter. Wat de ontvangstenrealisatie betreft, heeft men, en dat was in de jaren negentig al het geval, in het verleden ruim meer ontvangsten gerealiseerd dan begroot. Vanaf 2005-2006 zit men er pal op. Daar heeft de Vlaamse Regering uitzonderlijk goed begroot. Dat heeft verschillende oorzaken.

Een van de redenen zit in de gebruikte methodologie. Men gaat voor de gedeelde en samengevoegde belastingen niet meer nemen van wat men vóór een jaar voorziet, maar wat men in het jaar voorziet. Als men vóór het jaar voorziet, houdt men rekening met conjuncturele cycli, zowel positieve als negatieve.

Voorts heeft men in de jaren 2003-2004 de ontvangstenramingen van bijvoorbeeld de schenkingsrechten en de

gewestbelastingen onderschat. Ze waren namelijk fors toegenomen en in het parlement heeft men niet gedacht dat ze zo zouden toenemen. Vanaf 2005-2006 zit men er pal op, wat de ontvangsten betreft. Momenteel zitten we er zelfs lichtjes onder, maar ik loop hier wat vooruit.

Wat de uitgavenrealisaties betreft, kom ik opnieuw aan de entiteit Vlaamse Gemeenschap. U ziet hier vrij grote sprongen omwille van het feit dat er sinds 1996 entiteiten bij zijn gekomen. Ik heb enkel de afwijking ten opzichte van 100 opgenomen. 100 staat dan voor wat in de begroting is voorzien. Dit is alleen de niet-geconsolideerde uitgavenrealisatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. U ziet dat er een constante is, maar ze is niet verklaarbaar. Het is een zaagtand. Ik weet niet waarom het een zaagtand is, maar het ene jaar is het wat hoger en het volgende jaar bijna absoluut zeker ietsje lager.

In dit jaar zit er een vrij groot overschot. Het kan vreemd overkomen. De afwijking zit niet binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De uitgavenrealisaties tonen dat aan. We zitten nog altijd onder 100 percent, maar iets dichterbij 100 percent dan in 2006. De grote afwijking zit, zoals de minister al heeft aangegeven, bij de agentschappen.

In een tabel geef ik per jaar vanaf 2000 voor de verschillende categorieën binnen de uitgavenbegroting aan wat de realisaties zijn, welke overdrachten er zijn gebeurd, welke annulaties werden doorgevoerd en wat naar het FFEU (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven) is gegaan. De cijfers die de minister heeft aangehaald, kunnen als ze uit hun verband worden gerukt, aanleiding geven tot verkeerde conclusies.

De 90 percent die de volksvertegenwoordiger aanstipt, is een correct cijfer, maar het mag niet uit zijn verband worden gerukt. Het gaat eigenlijk over wat wordt betaald op de niet-gesplitste kredieten, gestemd in het jaar 2007. U weet dat de wet op de Rijkscomptabiliteit toelaat dat men niet-gesplitste kredieten één jaar overdraagt, in betaling althans. Die transporten ziet u ook staan. Ze bedragen in de niet-gesplitste kredieten vanaf 2003 1,4 miljard, 1,4 miljard, 1,5 miljard, 1,2 miljard en 1,6 miljard. Deze overdrachten geven uiteraard aanleiding tot ordonnanceringsproblemen. Het cijfer in onze nota, 90 percent, geeft aan hoeveel van de niet-gesplitste kredieten die dat jaar zijn gestemd, al zijn verbruikt. Het cijfer van de overdrachten, tussen 1,4 en 1,6 miljard, is vrij stabiel.

90 percent is een iets lager cijfer dan het jaar voordien, maar zit binnen de normale normen. Het grote verschil zit in de Vlaamse begroting, entiteit Vlaamse Gemeenschap. Het zit in het verschil gesplitste ordonnanceringskredieten en gesplitste vastleggingskredieten,

zoals de minister het al stelde. Als u de tabel bekijkt, zult u merken dat 2006 een abnormaal jaar was voor de GVK of gesplitste vastleggingskredieten. In 2006 zijn om budgettaire-technische redenen gesplitste kredieten toegevoegd om de BBB (Beter Bestuurlijk Beleid)-operatie mogelijk te maken. U weet dat er een aantal entiteiten zijn overgekomen vanuit VOI's die niet de wet op de Rijkscomptabiliteit volgen naar de Vlaamse Gemeenschap die wel de wet op de Rijkscomptabiliteit volgt. Men moest als het ware de oude verbintenis opnieuw vastleggen. 2006 is dus een uitzonderlijk jaar.

Als men dat vergelijkt met de jaren 2005 en 2004, zult u opmerken dat de annulaties zeer laag zijn. Ook voor 2007 is dat zo. Er is wel een onderaanwending, maar deze was voorzien door het parlement zelf. Het parlement heeft vrij grote overdrachtmogelijkheden gestemd voor de gesplitste vastleggingskredieten. Ze worden ook gebruikt, ongeveer 160 miljoen.

De FFEU-overdracht is een vrij normale overdracht: 21,2 miljoen tegenover vroeger 25 miljoen. Het verschil zit in de annulaties of onderaan bij de ordonnanceringskredieten. Daar zit het werkelijke verschil. De onderaanwending gaat ruwweg vanaf 2003 van gemiddeld 3 procent naar 5,89 procent in 2007.

Het is wel juist dat in de niet-gesplitste kredieten er een kleine verhoging van de niet-vastleggingen zit, vooral omdat men hoger kan gaan. Maar voornamelijk in de niet-gesplitste kredieten heeft men minder aangewend. Dat betekent niet dat men schuld heeft opgebouwd want daarvoor moeten er ook facturen zijn.

Er waren overal voldoende kredieten om te betalen, alleen waren er geen vorderingen op de Vlaamse Gemeenschap om te kunnen betalen. Men zou misschien kunnen stellen dat de begroting voor die GOK of gesplitste ordonnanceringskredieten lichtjes overdreven was, maar het heeft vooral te maken met wat de minister heeft aangegeven, namelijk dat men de betaalkredieten zo dicht mogelijk bij de beleidskredieten wil stellen.

In de begroting waren de betaalkredieten zelfs nog iets hoger dan de beleidskredieten in uitvoering. Nu blijken ze iets lager te zijn. Vandaar dat er een lichte opbouw van de impliciete schuld lijkt te komen, maar ik wil dat straks relativeren.

Dezelfde tabel geeft ook de niet-gesplitste kredieten aan. Die hebben een dubbele aard, ze hebben zowel een vastleggingsaard als een ordonnanceringsaard. Wat de vastleggingen betreft, wordt uiteraard een deel getransfereerd naar het FFEU en ook daar heraanwend. Of dat nu wordt heraanwend, moet u vragen aan de desbetreffende ministers Peeters en Crevits. Er is inderdaad 50 miljoen euro extra naar het FFEU gegaan. Ze worden daar heraanwend. Dat staat in de NGK-vastleggingen.

Van 2005-2006 was er bijna 100 miljoen overgedragen, in 2007 148,6 miljoen. 50 miljoen euro op een totale begroting van ongeveer 21 miljard, is een zeer beperkt niet-gebruik van kredieten. Deze worden nadien allicht zinvol hergebruikt in het FFEU.

Wat de ordonnanciering betreft, weet u dat de niet-gesplitste kredieten een dubbel karakter hebben. Ze hebben ook het karakter van betaling. U moet rekening houden met het feit dat een NGK het jaar nadien kan worden aangewend. Dat is de overdracht. Een begroting kan sterk worden beïnvloed als de overdrachten groot zijn. De afwijking kan vrij sterk zijn. Het parlement begroot niet het aantal transportkredieten. Dat wordt automatisch vastgesteld. Een deel van de zaagtand kan men correleren aan de overdracht van de transportkredieten. Het is niet de enige factor, maar een van de factoren.

De annulatie zelf voor NGK-ordonnancerings ligt in 2007 vrij laag en zal vermoedelijk 45 miljoen bedragen. De boekhouding van Orafin is nu geconverteerd naar de BBB-structuur. De conversie is vandaag geëindigd, maar was nog volop aan de gang toen ik de cijfers tussen 4 en 5 januari opvroeg. Tussen de raming en de werkelijke cijfers zal hoogstens 5 miljoen euro verschil zitten. Ik bevestig wat de minister zegt. Het is niet bij de NGK dat er onderaanwending zit. 9 procent heeft te maken met het feit dat overdrachten zelf ervoor zorgen dat de NGK worden opgebruikt voor 98 procent ten gevolge van de betalingen het jaar nadien.

Waar zitten de overschotten dan? Voor 2007 moet men kijken naar de saldorealisatie. Er mankeert een grafiekje. Ik zal het toevoegen. Op de component saldi op de instellingen zit de grootste variatie, groter dan de uitgavenvariatie in de Vlaamse Gemeenschap zelf. De saldiopbouw was in het verleden negatief en is nu positief. De minister heeft het cijfer aangegeven. Er is een vorderingssaldo van de instellingen. Ze hebben een negatief saldo omdat de voornaamste ontvangsten via de Vlaamse Gemeenschap lopen. De voornaamste uitgaven lopen via de agentschappen. Het is logisch dat ze een begroot tekort hebben. Hun gerealiseerde tekort is echter veel lager dan het begrote tekort en dat geeft het overschot in het vorderingensaldo. De minister heeft het cijfer geciteerd.

Als u op lijn 2 de begrotingscontrole 2007 vergelijkt met de uitvoering per 4 of 5 januari 2008 en niet per 27 december 2007, zult u vaststellen dat de ontvangsten op de eerste lijn van de Vlaamse Gemeenschap gerealiseerd werden en er zelfs lichtjes boven liggen. Het lijkt misschien vreemd dat er negatieve ontvangsten zijn. Dat komt door de ESR-methode. Er is bijvoorbeeld een negatieve ontvangst voor het investeringsfonds omdat de saldi die de gemeenten nog resten voor het investeringsfonds bij ons in de schuld worden geconsolideerd.

Wij nemen deze over, maar betalen ze wel onmiddellijk terug met de cash die voortkomt uit het vorderingsaldo. De opname van de schuld moet worden geboekt als een negatieve ontvangst. We hebben de begrote ontvangsten, zelfs de geconsolideerde, nipt niet gehaald. Het parlement heeft niet gewenst of verkeerde niet in de mogelijkheid om het restant dat op het investeringsfonds in 2007 zou worden gebruikt, te begroten. Het is er wel in de realisatie gekomen. De gemeenten hebben in 2007 van de Vlaamse Gemeenschap in feite 57,4 miljoen extra gekregen.

In de tweede grote groep staan de uitgaven. Daar zit het grote verschil. Er zijn ook een reeks correcties, voornamelijk technische correcties. In dit geval zijn ze bijna allemaal positief wat de afwijking betreft. Ze zijn dikwijls moeilijk te begroten. Ik geef een voorbeeld van een typische afwijking. In een ESR-vorderingsaldo moet men rekening houden met de successierechten die zullen binnenlopen in februari 2008. We ramen ze aan de hand van de evolutie van de laatste maanden. Deze raming is correcter dan die die men bij de begroting inschat. Ook hier betreft het een raming. Pas in april-mei weten we exact wat het wordt. We denken dat voor de diverse technische correcties de uitvoering beter is dan wat is voorzien in de begroting. De voornaamste technische correctie is een correctie die neutraal is over de jaren heen. Het heeft te maken met de RSZ (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid)-aanrekening in het jaar 2006. In 2007 heeft de Vlaamse Gemeenschap nog RSZ-facturen betaald die het RSZ maar in 2006 gevorderd heeft, maar in vroegere jaren waren ontstaan.

Als men naar de ESR-methode kijkt, moet men de facturen aanrekenen op het moment dat ze ontstaan en niet op het moment dat ze worden gevorderd. De Vlaamse Regering was zeer voorzichtig. Al kende ze de regels, mogelijk zou het INR niet akkoord zijn gegaan. Na discussie heeft het INR (Instituut voor de Nationale Rekeningen) de zaak aanvaard. Ze heeft ook de rekeningen in 2003 en 2004 negatief gecompenseerd want daar zijn ze ontstaan. De betalingen die in 2006 en 2007 zijn gebeurd voor oude RSZ-facturen voornamelijk van Onderwijs, moeten eigenlijk worden aangerekend op de voorgaande jaren en hier worden gecorrigeerd. Dat resulteert in minder uitgaven. Dat is de voornaamste technische correctie. Samen geeft dat een vrij groot saldo dat de minister al heeft aangegeven. Een structureel gegeven is het niet.

De inkomsten worden heel nauwkeurig geraamd. De uitgaven van het ministerie zijn structureel en liggen ongeveer 1 à 1,5 percent lager. Dat is geen grote afwijking ten opzichte van voorgaande jaren. Voor de gesplitste ordonnanceringskredieten is de afwijking groter dit jaar. De minister gaf dat duidelijk aan. Het is moeilijk in te schatten of dat eenmalig of meermalig is. De grote afwijking zit in de saldi op de agentschappen. We boeken al een tweetal jaar overschotten. Dat was vroeger

niet het geval. We kunnen dus niet stellen dat het een structureel gegeven is, want als men 2003, 2004 en 2005 neemt, zal men vaststellen dat het eigenlijk nul is. Dat kunt u vaststellen aan de hand van een grafiek die ik nog ter beschikking zal stellen.

Een laatste puntje is de impliciete schuld. De minister gaf het al aan: in de gesplitste kredieten werd inderdaad iets minder betaald dan vastgelegd. In de NGK is er meer betaald dan werd vastgelegd. Er is met andere woorden een impliciete schuldopbouw van ruwweg 200 miljoen euro. Is dat veel? Neen, dat is niet veel. Een normaal bedrijf dat groeit, heeft ook een groeiend bedrijfskapitaal. De Vlaamse Gemeenschap is misschien geen bedrijf, maar groeit ook. Een bedrijfskapitaal groeit mee met de omzet en hier groeit de impliciete schuld als het ware mee met de omzet. Facturen komen niet onmiddellijk binnen. Een groei is ook een groei in absolute termen. Het bedrag van 200 miljoen euro impliciete schuld moet ook worden afgezet ten opzichte van de Vlaamse Gemeenschap in haar geheel, en dan stellen we vast dat de impliciete schuld bijna niet stijgt. Eigenlijk is de toename van het bedrijfskapitaal een logische verklaring voor de stijging met 200 miljoen euro.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, na de uiteenzetting van de heer Van der Borgh zal zeker duidelijk geworden zijn dat alles heel technisch is. Ook blijkt eruit dat we op dit ogenblik structureel gezond zijn. Het is een kwestie van monitoren, van opvolgen.

Op de beleidskredieten zit dus geen onderbenutting. U weet dat beleidskredieten op vier manieren kunnen worden aangewend. Ik soms ze nog eens op. Het krediet kan vastgelegd worden op de begroting van het lopende jaar, het krediet kan overgedragen worden, ofwel kan de niet aangewende dotatie in het overgedragen saldo bij de instellingen blijven bestaan, ofwel kunnen we recupereren via het FFEU waardoor we eigenlijk tot een 100 percent aanwending komen van de beleidskredieten. Dat is ook de reden waarom ik me fundamenteel verzet tegen het feit dat men naast het werken met een FFEU, ook zou werken met een structurele onderbenutting van 1 percent, iets wat we ooit één jaar hebben gedaan. Dat klinkt heel verlokkelijk, maar is een boksbal die men twee jaar later terug in het gezicht krijgt.

Ik probeer dit even in beeldspraak om te zetten. We zijn met een schip op zee en varen naar de Noordelijke IJszee. We zien de ijsbergen liggen, maar we weten allemaal dat onder wat we boven het water zien, nog een serieuze voet zit. Die voet zit onder water, maar

kan op een bepaald moment boven komen. Het is daartegen dat we ons structureel, op lange termijn, moeten wapenen. Deze Vlaamse begroting is consistent, maar ik neem aan dat we hier dieper op in kunnen gaan wanneer we het zullen hebben over de budgetcontrole.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de voorzitter, ik was van plan om het debat wat te animeren, maar met een antwoord van het duo Van Mechelen-Van der Borgh wordt elke 'goesting' in een spetterend debat ons ontnomen. *(Gelach)*

Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. De uitleg van uw nota, waarin sprake was van een matching tussen beleids- en betalingskredieten en van de investeringsneiging van de regering, werd vandaag erg genuanceerd in de technische uitleg. Wie ben ik om er nog dieper op in te gaan?

We kunnen ons natuurlijk afvragen of de DAB-overschotten toevallig zijn. Gaat het enkel dit jaar over 350 miljoen euro? Zal het volgend jaar over minder geld gaan? Is het een unieke zaak of was dat in het verleden ook zo?

Een tweede zaak zijn de gesplitste ordonnanceringskredieten, de 5,89 percent in de raming van 2007. De andere jaren ging het om 2 à 3 percent, maar in 2000, 2001 en 2002 ging het om 12, 7 en 7 percent. Het kan dus nog gebeuren, maar er hoort een eigenstandig verhaal bij.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik wil graag een voorbeeld geven. Op het moment dat Nederland begint te factureren voor de werken aan de verdieping van de Schelde, kan alles in één keer weg zijn. Komt de factuur of komt ze niet?

De heer Eric Van Rompuy: Ik zal het hierbij houden. De uitleg is natuurlijk heel technisch.

Het algemene resultaat is de beeldvorming, het macrobeeld. Ik weet dat er allerlei factoren een rol spelen. In de uitgavenbegroting is de realisatie minder eenduidig. Er kan geen structurele lijn getrokken worden, maar ik hoop toch dat de structurele lijn de komende jaren niet wordt dat we begroten, maar uiteindelijk weer uitkomen op overschotten die 300 à 400 miljoen hoger liggen en u volgend jaar een andere uitleg komt geven. Dat beeld is politiek niet zo interessant.

Mijnheer de minister, in elk geval bedankt voor uw uitleg.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Van Rompuy, ik het liever het macrobeeld van een budgettair gezond

Vlaanderen dan het macrobeeld van een Vlaanderen dat failliet is en van lijken die uit de kast dreigen te vallen, maar daarover zijn we het wel eens.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over een evaluatie van het Limburgplan

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, over deze vraag is heel wat te doen geweest. Ik had een interpellatieverzoek ingediend, maar dat werd afgewezen met een beslissing van het Bureau. Uiteindelijk werd het toch als vraag om uitleg aanvaard. Het interpellatieverzoek werd initieel verworpen omdat het debat hierover al eens gevoerd werd, maar ik vond het toch nuttig en noodzakelijk om de zaak opnieuw aanhangig te maken naar aanleiding van bepaalde uitspraken van minister Keulen.

In Het Belang van Limburg van donderdag 6 december 2007 stond immers een interview met minister Keulen. Daarin gaf de minister een kritische beoordeling van het Limburgplan. Volgens hem zitten nagenoeg alle projecten op schema, maar zijn er toch nog een aantal pijnpunten.

Wat de werkgelegenheid betreft, zit Limburg inderdaad goed op schema. Vandaag telt Limburg 15.000 werklozen minder dan in 2005 en de werkloosheidsgraad bedroeg voor november 6,44 percent, wat ten opzichte van november 2005 een daling is met 3,84 procentpunten.

De realisatie van de noord-zuidverbinding vertoont echter nogal wat hiaten. Voor 2008 werd door minister van Openbare Werken, mevrouw Crevits, 37 miljoen euro uitgetrokken voor wegenwerken in Limburg, waarvan 5 miljoen euro voor de realisatie van fase 1 van de noord-zuidverbinding. Dit bedrag wordt aangevuld met 2 miljoen euro voor 2009 en 2 miljoen euro voor 2010. Fase 1 was aangekondigd voor 2007, maar zou volgens minister Crevits pas in 2009 een aanvang kennen. De aanbesteding zou dit jaar gebeuren. De onteigeningsprocedures zouden een sterk vertragend effect hebben.

Het grootste pijnpunt situeert zich echter in het project van de rusthuizen. Minister Keulen formuleerde het als volgt: "Als we de volgende zes jaar 40 rusthuizen van

75 bedden bouwen, haalt Limburg het Vlaamse gemiddelde, maar in plaats van een inhaalbeweging gaan we nog verder achteruit. Dit is het grote pijnpunt in het Limburgplan.” Bovendien stelt de minister: “We moeten fors investeren in rusthuizen en de LRM moet hierin de trekker zijn.”

Volgens het Limburgplan zouden tegen 2009 in totaal 1900 extra rustoordbedden moeten worden gerealiseerd. In 2005 bedroeg het aantal bedden, nog steeds volgens de cijfers van minister Keulen, 50,7 per 1000 vijftenzestigplussers. Het Vlaamse gemiddelde bedraagt momenteel 65,4 bedden, terwijl Limburg slechts 43 bedden per 1000 vijftenzestigplussers telt. Om het Vlaamse gemiddelde van 65,4 bedden te halen, moeten er volgens minister Keulen meteen 450 extra bedden komen, tegen 2010 moeten er 1900 extra bedden komen en tegen 2013 nog eens 1100. Dat zal volgens minister Keulen zelfs nog niet volstaan om de vergrijzingsgolf op te vangen. In plaats van een inhaalbeweging merken we de laatste twee jaar een forse achteruitgang, en daarom moet er dringend iets gebeuren. Volgens minister Keulen kan dit via publiek-private samenwerking en door een inbreng van de Limburgse Reconversie maatschappij (LRM).

Het Limburgplan telt echter nog vele andere projecten en doelstellingen. Hoe staat het bijvoorbeeld met het aandeel van Limburg in de 3 procentnorm op vlak van innovatie? Of met het wegwerken van wachtlijsten in de sector van de sociale huisvesting van Limburg?

Dit laatste pijnpunt heeft veeleer te maken met een discordantie van de aanvraag van de woning- en appartementsbouw en van het aanbod vanuit de aannemerswereld. Daarenboven voelt de aannemerswereld zich helemaal niet geroepen om zich in deze hoogconjunctuur op openbare aanbestedingen voor socialewoningbouw in te schrijven, omdat de bouwprijzen veel te laag zijn. Dit is de realiteit in de Limburgse bouwwereld.

Ook het Beringse mijnmuseum ligt voor onbepaalde tijd stil. Minister Van Mechelen wil er in de eerste jaren geen werk van maken. De beloofde Vlaamse restauratiepremie van ongeveer 17 miljoen euro, wil hij minstens over twee jaar spreiden.

In het Limburgplan zit ook het ambitieuze Spartacusplan vervat. Ter zake bestaat er nog altijd geen duidelijkheid over het tracé en over het mogelijk gebruik van de bestaande spoorlijnen voor de sneltram voor de verbinding Hasselt-Maastricht. In een vraag aan minister Van Brempt heb ik aan de hand van het cijfermateriaal kunnen aantonen dat het Spartacusplan zwaar ondergebudgetteerd zou zijn, wat het hele plan zelfs op de helling kan zetten.

De IJzeren Rijn maakt, naast de verbinding van de Antwerpse haven met het Duitse Ruhrgebied, eveneens deel

uit van de logistieke ontsluiting van Noord-Limburg. De IJzeren Rijn ligt voorlopig nog altijd stil.

Bovendien stelt minister Keulen duidelijk dat LRM-geld Limburgs geld moet blijven en pleit hij dus, in tegenstelling tot u, niet voor een overheveling van LRM-gelden naar de Participatiemaatschappij Vlaanderen, de Vlaamse investeringsmaatschappij.

In oktober 2005 verklaarde toenmalig minister-president Yves Leterme dat er een jaarlijkse evaluatie van het Limburgplan door de regering en de Limburgse actoren zou komen en dat er ook een jaarlijkse rapportage zou gebeuren in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. Behoudens onvolledige informatie menen wij dat deze rapportering sinds 2005 nog niet plaatsgevonden heeft.

Mijnheer de minister-president, in dit kader had ik u graag volgende vragen gesteld.

Wat is twee jaar na datum gerealiseerd van het Limburgplan? Er zijn veel goede resultaten, maar ook een aantal povere, zoals die in verband met de rusthuisbeddenproblematiek, de noord-zuidverbinding, de IJzeren Rijn en de wachtlijsten in de sector van de sociale huisvesting. Kunt u mij, aangezien er voor 2007 nog geen evaluatie van het Limburgplan voorhanden is, een stand van zaken geven? Hebt u een idee wanneer er een nieuwe algemene stand van zaken van het Limburgplan voorhanden zal zijn? Die werd trouwens door uw voorganger aan de commissie voor Financiën beloofd.

Wat is uw houding bij de huidige stand van zaken van het Limburgplan? Zal het Limburgplan tegen 2009 volledig gerealiseerd zijn? Indien niet, bent u dan van plan om deze overeenkomst te herzien of om een koerswijziging door te voeren?

Enkele pijnpunten in het Limburgplan, onder andere inzake de problematiek van de rusthuisbedden, werden nog steeds niet weggewerkt. Kunt u mij zeggen hoe de pijnpunten concreet aangepakt en opgelost zullen worden?

Kunt u mij in het licht van de uitspraken van minister Keulen dat LRM-geld Limburgs geld moet blijven, meedelen in hoeverre u nog steeds achter uw visie staat dat er een overheveling van LRM-gelden en -participaties naar de participatiemaatschappij Vlaanderen moet geschieden? Of hebt u na de uitspraken van minister Keulen uw visie bijgesteld en zit u nu op dezelfde lijn voor wat de LRM betreft?

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden, het jongste

voortgangsrapport dat we hebben gehad, dateert van januari 2007, althans volgens mijn statistisch overzicht. Het was nog de vorige minister-president die dat heeft verzonden. Toen werd aangekondigd dat die rapportering tweemaal per jaar zou gebeuren. Nu is dat eenmaal per jaar. Mij ook goed, maar ik veronderstel toch dat we op korte termijn op de ene of andere wijze opnieuw een rapport krijgen. Ik vind dit immers een heel nuttig instrument, dat ons in staat stelt zeer goed de voor- of achteruitgang van een aantal dossiers te zien. De meeste dossiers boeken vooruitgang. Die 46 of 47 projecten waarover destijds overeenstemming is bereikt, kunnen we zo goed volgen.

Mijnheer de minister-president, ik heb een aanvullende vraag. In oktober 2005, inmiddels toch al meer dan twee jaar geleden, hebben we toenmalig minister-president Letermé ondervraagd. Als ik me niet vergis, heeft de heer Boutsen toen ook een uiteenzetting gehouden. De minister-president heeft toen toegezegd dat er een jaarlijkse statistische update zou worden gemaakt van de sociaal-economische situatie in Limburg. Dat zou goed zijn. Dat staat te lezen op bladzijde 19 van het verslag van de vergadering van deze commissie van 4 oktober 2005 (*Hand. VI. Parl. 2005-06, nr. C-8*). Toen is er de toezegging geweest van die monitoringtabel en de jaarlijkse statistische update. Limburg is wel ver weg, maar het lijkt me verder ook goed mocht de Vlaamse Regering ook eens wat communiceren over dat Limburgplan ten aanzien van de Limburgse bevolking. Er zijn heel wat zinvolle projecten in gang gezet. Met een aantal projecten zijn er moeilijkheden. Dat viel ook een beetje te voorspellen. Dat zou dus nuttig kunnen zijn voor de Limburgse bevolking, want er worden allerlei dingen verteld.

Ik hoop dat u bij uw voortgangsrapportage ook iets zult zeggen over de voortgang van het LRM-Lisom (Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij)-dossier. Dat heeft daar natuurlijk ook een heel duidelijke plaats en functie, mijnheer de voorzitter, tenzij we daar nog eens apart op terugkomen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Mijnheer de voorzitter, het Limburgplan was een overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en Limburg. In het algemeen kunnen we een heel positieve balans voorleggen. Het lijkt me belangrijk dat we al die positieve elementen meedelen aan de Limburgse bevolking.

De heer Vrancken geeft een aantal knelpunten aan. Ik ben natuurlijk heel erg geïnteresseerd in het knelpunt van de rusthuizen. Dit wordt in de toekomst immers een heel belangrijk maatschappelijk knelpunt. Via de overeenkomst met Limburg hadden we daarop een deel van het antwoord willen formuleren. In het verleden zijn er suggesties gedaan om bij te sturen en die knelpunten op

te lossen. Mijnheer de minister, ik wil u vragen die suggesties extra onder de loep te nemen, en dat niet alleen in het kader van de tewerkstelling, waar dit natuurlijk bij is gevoegd. Dat die rusthuisbedden er komen, is immers ook maatschappelijk cruciaal voor Limburg. Ik vraag u dus die suggesties te bekijken, mee op te nemen en te stimuleren, zodat ook daarop een antwoord kan worden gegeven.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Peumans, ik neem er akte van dat mijn voorganger zich heeft verbonden tot die jaarlijkse sociaaleconomische updates. Ik kan zeker niets minder doen dan de verbintenissen die hij op zich heeft genomen, ook uitvoeren. Ik zal daar dus het nodige voor doen. Ik neem er ook akte van dat er een vraag is naar communicatie ten behoeve van de Limburgers. Jullie doen dat zelf al, maar in de mate dat ik dat als minister-president nog kan aanvullen, zal ik die taak zeker op mij nemen.

Ik neem zeker de suggesties van collega Claes mee en kom er straks op terug.

Op de vraag naar de algemene stand van zaken kan ik u antwoorden dat op dit ogenblik de opvolgingstabel en de projectmonitoringsfiches technisch bijna voorbereid zijn. Van zodra ze volledig op punt staan, zal ik dat niet alleen als een mededeling aan de Vlaamse Regering agenderen met het oog voor overleg met de deputatie en de Limburgse sociale partners. Ik zal het ook hier overmaken, net zoals het de voorgaande jaren is gebeurd. Op basis van die informatie kunnen we dan voort discussiëren, mocht dat nodig blijken. Op dat moment zal ik de volledige stand van zaken graag toelichten.

Uit de besprekingen die op het technische vlak bij de voorbereiding zijn gevoerd, geef ik een aantal punten mee. Op globaal vlak evolueren de verschillende projecten goed. Ze zitten ook op schema. Zoals u weet, bestaat het Limburgplan uit een 46-tal concrete projecten die de kern vormen van 4 horizontale assen. U kent ze: ruimte om te werken en te leven, innovatie van het economische weefsel, talentontwikkeling en werken in een zorgzame samenleving. De voornaamste indicator is de werkloosheid, en deze daalt in Limburg nog altijd. Dat is een goede evolutie. Het Limburgplan ontwikkelt zich dus in de positieve zin.

Zonder vooruit te lopen op de globale evaluatie, zal ik hier ingaan op de specifieke elementen die u op het vlak van de projecten aanhaalt. De noord-zuidverbinding zit op schema. De plan-MER (milieu-effectrapportage)-studie is in uitvoering. De afronding ervan wordt voorzien midden 2008 waarbij de tracékeuze een belangrijk element vormt. Afhankelijk van

de procedureloop van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) en de onteigeningen wordt het einde van de werken voorzien voor 2015. De IJzeren Rijn maakt geen deel uit van het Limburgplan als dusdanig. Ik hoop dat we ook dit dossier samen met de bevoegde federale minister kunnen aanpakken. Ik kom er straks nog op terug.

Voor de sociale huisvesting werden de vooropgezette doelstellingen van het Limburgplan in 2006-2007 grotendeels bereikt. Voor de koopwoningen bedraagt dit aandeel 26,7 percent, en het streefdoel was 16 percent. Het aandeel in het bouw- en renovatieprogramma bedraagt voor Limburg 18 percent, het streefdoel was 15 percent. Het aandeel van investeringen in Limburg bedraagt 9,53 percent voor de huurwoningen, en het streefdoel was 13 percent. Voor 2007 werd voorlopig 53.143.463 euro toegewezen, wat het richtbedrag overschrijdt.

Binnen de ouderenzorg is op Vlaams niveau de alternatieve financiering intussen geoperationaliseerd. Op het vlak van de goedgekeurde en lopende dossiers komt men tot een totaal van 2176 woongelegenheden, waarvan 703 extra. Daarnaast zijn er nog 8 potentiële projecten in voorbereiding voor in principe 535 woongelegenheden, waarvan 263 extra. Het provinciebestuur maakte een zorgstrategisch plan op dat goedgekeurd werd door het VIPA (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden). Op basis van de behoefte-studie voor vorming, opleiding en onderwijs in de ouderensector is een actieplan in voorbereiding. Ik kom er nog op terug als het punt als mededeling naar de Vlaamse Regering gaat.

Voor Spartacus keurde de Vlaamse Regering op 20 juli 2006 de aanbesteding voor een gecoördineerde studie-opdracht goed. Ook besliste de regering dat LRM deze studie kon prefinancieren voor een bedrag van 7,2 miljoen euro. Intussen heeft De Lijn beslist de volledige financiering van de studies te bekostigen en verder overleg betreffende de deelname in de investeringen met LRM te organiseren. De Europese Commissie van haar kant gaf groen licht voor het gebruik van de spoorlijn Lanaken-Maastricht.

Wat uw vraag betreft over de huidige stand van zaken van het Limburgplan en of het Limburgplan tegen 2009 volledig gerealiseerd zal zijn, kan ik het volgende stellen. Ik heb al aangetoond dat niet alle projecten tegen 2009 volledig afgewerkt kunnen zijn. Dat was bij de goedkeuring van het Limburgplan al duidelijk, maar ze moeten wel al zijn opgestart.

De regering zal in de loop van 2009 een evaluatie van de stand van zaken moeten opmaken en op basis van deze gegevens beslissen welke projecten als afgerond kunnen worden beschouwd en welke gecontinueerd dienen te

worden. Het lijkt me logisch dat opgestarte, maar niet afgewerkte projecten voort kunnen worden afgewerkt. Ik heb al verwezen naar het klaverblad of de noord-zuidverbinding en het opstarten van de werken aan de tunnel. Het is heel belangrijk dat de projecten in een onomkeerbare fase zijn terechtgekomen. We zouden het zeker graag zien dat ze binnen deze legislatuur werden gefinaliseerd, maar sommige lenen er zich niet toe omdat ze in ieder geval meer tijd zullen vergen.

Er waren enkele pijnpunten in het Limburgplan. U verwees naar de problematiek van de rusthuisbedden, die nog steeds niet is weggewerkt. U vroeg naar een oplossing. Wat de problematiek betreft van de rustoordbedden, is al heel wat werk verricht, ook op het niveau van de wachtlijsten. Dat wil zeggen dat dossiers die klaar zijn, ook effectief op korte termijn goedgekeurd worden. Het probleem is dat promotoren die een inhoudelijk goedgekeurd dossier hebben, wachten met het opmaken van een financieel-technisch dossier.

Het is in Limburg dat de dossiers verder voorbereid moeten worden. De bestendig afgevaardigde Erika Thijs maakt daar werk van. Intussen is er al een systeem op poten gezet waarbij promotoren een beroep kunnen doen op een subsidie voor het inhuren van expertise bij de opmaak van het financieel-technische plan. Er worden momenteel ook andere mogelijkheden onderzocht, bijvoorbeeld of ook LRM risicokapitaal ter beschikking van promotoren kan stellen.

Er was nog een vraag over de uitspraken van minister Keulen dat LRM-geld Limburgs geld moet blijven. Ik ben daarover een tijdje geleden door collega Sannen bevraagd naar aanleiding van mijn toespraak bij VKW-Limburg. Iedereen herinnert zich dat nog wel. Wat LRM en Lisom betreft, herhaal ik nogmaals mijn visie omdat het punt zo gevoelig ligt. De middelen moeten in Limburg blijven. Ik heb het nooit in mijn hoofd gehaald om een hold-up te plegen op Limburgse middelen. Dat is nooit de bedoeling geweest. De middelen zijn door een versnelde sluiting van de mijnen toegezegd aan Limburg en horen daar thuis.

Inzake LRM en Lisom moeten pertinente vragen worden beantwoord. We hebben het er in het verleden al over gehad. Ik heb begrepen dat er nu vrij intens overleg plaatsvindt. Ik vind het ook goed dat men er in Limburg heel nadrukkelijk over nadenkt. Het is een zaak van enkele weken en dan krijgen we er zeker over de partijgrenzen heen meer duidelijkheid over. U weet dat ik een voorstander ben van efficiëntie en ik weet dat de parlementsleden uit Limburg de efficiëntie en het juiste inzetten van de middelen een zeer warm hart toedragen.

We moeten zo duidelijk mogelijke structuren en procedures opzetten. De verantwoordelijkheid moet op het

juiste niveau liggen. Ik behoed me ervoor om er uitspraken over te doen. Ik hoop dat we vrij snel, ook vanwege de bevoegde minister Van Mechelen, meer tekst en uitleg kunnen geven van zodra ook vanuit de provincie over dit dossier duidelijke taal wordt gesproken.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Ik dank de minister voor het antwoord. Ik wil nog ingaan op enkele details. Wat de noord-zuidverbinding betreft, stelt u dat de MER half 2008 afgerond zal zijn. U weet dat in Houthalen-Helchteren, waar het knooppunt van de verbinding ligt, een meerderheid voor de omleiding gewonnen is. We wachten af wat de MER geeft. Er zijn alternatieve omleidingswegen naar voren gebracht. Er zal hopelijk toch wat aandacht aan worden besteed. Het valt af te wachten wat de uitspraak van Europa hierover zal brengen.

Wat de IJzeren Rijn betreft, hoopt u dat het dossier in de goede richting evolueert en ook zal worden uitgevoerd. We weten intussen dat de Walen gaan dwarsliggen. U stelt de vraag allicht wat de Walen hiermee te maken hebben. We weten heel goed dat de NMBS eerder Waals dan Vlaams is en dat Wallonië achter onze rug met Nederland is gaan onderhandelen. De Walen hebben Nederland in de oren gefluisterd dat de IJzeren Rijn er niet moest komen en dat Nederland aan haar standpunt moest vasthouden om de IJzeren Rijn tegen te houden. De Walen houden zelf liever aan de omleiding Luik-Aken en zo verder. Wat is uw standpunt hierover?

Wat de sociale huisvesting betreft, geeft u cijfers weer. Ze zijn niet slecht. Ik blijf bij mijn opmerking dat de aannemers terughoudend zijn om in te schrijven op de openbare aanbesteding omdat ze geen waar voor hun geld krijgen, of liever geen geld voor hun waar, omdat ze te laag moeten inschrijven.

Ik ben tevreden over uw laatste antwoord dat de LRM-gelden in Limburg moeten blijven. Dat noteren we en we nemen het ook mee. We vinden het positief dat u uw uitspraken daarover hebt herzien.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb daar nooit een ander standpunt over ingenomen.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor de toezegging. Het misverstand bestaat immers dat alles wat hier in staat, in 2009 afgerond moet zijn. Ter attentie van de heer Vrancken wil ik zeggen dat het goed is nog eens de overeenkomst te lezen. Mijnheer Vrancken, u moet niet boos zijn op mij. Ik zeg dat maar gewoon. Artikel 1 heeft het over een algemene doelstelling. Daarom vraag ik dat we eens een statistische update zouden krijgen waaruit blijkt of de Limburgse

economische situatie al dan niet gunstig evolueert. Dat was ook mijn vraag destijds aan uw voorganger, mijnheer de minister-president.

Ik heb even kortgesloten met de vorige Limburgse bestendig afgevaardigde bevoegd voor sociale zaken. Dat LRM-verhaal horen we nu al heel lang. Dan gaat het over de prefinanciering en wat mevrouw Claes daarnet ook signaleerde. De regering moet eindelijk nu toch eens een duidelijk signaal geven ter zake. Als ik goed ben ingelicht, heeft de raad van bestuur van de LRM een soort plan goedgekeurd voor 2011 of 2012. Zitten die prefinanciering en die ouderenzorg en dergelijke daar nu in, of niet? Dat staat trouwens ook in de toelichtende nota bij het Limburgplan. Gaat men daar nu iets mee doen, of niet?

Ik zou het goed vinden, mocht er eens een goede evaluatie komen over de meerwaarde van de nv Lisom (Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij) in het hele Limburgse reconversieverhaal. Ik zie u glimlachen. De LRM doet zeer goed werk in Limburg, maar hierbij heb ik des te meer kritische vragen. Ik geef maar één voorbeeld: het Land van Ooit. Ik ben met dat dossier bezig. U was trouwens gisteren aanwezig bij de vergadering van het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement. Een deel van dat geld zou misschien beter voor prefinanciering in de ouderensector en de gehandicaptensector worden gebruikt. In die sector zitten ze erom te roepen. Mevrouw Claes kan dat veel beter uitleggen dan ik. Dat verhaal van die prefinanciering horen we al jaren, maar op het terrein is er ter zake bijna niets veranderd. Die noodkreet in het kader van dat Limburgse geld mag ook eens daadwerkelijk een gevolg krijgen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Wat de vragen van de heer Vrancken over de noord-zuidverbinding betreft, wil ik er nog even aan herinneren dat we met de gemeente Houthalen-Helchteren en de burgemeester ervan al een hele geschiedenis achter de rug hebben. Het standpunt was dat we het MER afwachten. In die studie wordt de omleiding mee opgenomen. Als die studie klaar is, zullen we een definitieve keuze maken. De mensen van Houthalen hebben zich geschikt in het feit dat die studie duidelijkheid zal geven over de omleiding die ze verdedigden. Ik benadruk nogmaals dat de Limburgse noord-zuidverbinding een van de duurste missinglinksprojecten is die we hebben opgestart. Hoe belangrijk dit ook is voor de gemeente Houthalen-Helchteren, het is een investering die we doen voor heel Limburg. Dit is dus ruimer dan sommigen willen doen uitschijnen. Het dossier wordt soms wat eenzijdig belicht. Het is heel belangrijk dat we deze investering doen. Het is een topprioriteit qua missing links. Dan

heb ik het niet alleen over het bedrag, maar ook over de oplossing.

Mijnheer Vrancken, in het MER zullen alle alternatieven worden bekeken. Ik hoop dat, als die studie afgerond is, we het debat over de omleiding versus het voorgestelde tracé zullen kunnen beëindigen.

Dan is er de problematiek van de IJzeren Rijn. U weet dat er nu de Montzenroute is, waar Wallonië wel belang bij heeft. Ik weet niet waar u de informatie haalt dat onze Waalse vrienden bij de Nederlanders zijn gaan aankloppen met het verzoek dat allemaal niet te laten doorgaan.

De heer John Vrancken: Ik zal u die bezorgen, mijnheer de minister-president.

Minister-president Kris Peeters: Ik ga ervan uit dat men dan bij de bevoegde minister, namelijk minister Eurlings, is langsgegaan. Onlangs heb ik minister Eurlings bij me gehad, op mijn kabinet. Ik heb daar onder meer het dossier van de IJzeren Rijn aangekaart. Ik ga ervan uit dat we ook ter zake nu de nodige stappen kunnen zetten, en dat het probleem niet zozeer Wallonië is, maar wel Duitsland, waar nog een ander tracé werd voorgesteld. Ik hoop dat we ook in dit belangrijker dossier van de IJzeren Rijn stappen kunnen zetten.

Mijnheer Peumans, dan is er de door u aangehaalde problematiek en van het ter beschikking stellen van

risicokapitaal aan die promotoren. U zegt dat al lang te horen. Ik ga ervan uit dat we met betrekking tot de hele problematiek van de nv Lisom en de nv LRM vrij snel kunnen komen tot duidelijke afspraken. Als minister van Leefmilieu had ik daar ook een dossier. Als ik me niet vergis, ging het over het dossier-Molenberg. Natuurlijk zitten we daar met de situatie, zeker bij Lisom, dat een aantal projecten moeten worden opgenomen, maar er – daar het gaat over een vennootschap – ook aan een aantal economische wetmatigheden moet worden beantwoord. Dat is geen eenvoudige zaak. De opdracht van een nv is immers winst maken en rendabele projecten uitwerken. Hopelijk zullen we daar vrij snel wat lijnen kunnen trekken. Dan zullen we hier voort over kunnen discussiëren.

De heer John Vrancken: Het Land van Ooit is dan uiteindelijk dan toch het Land van Nooit geworden. We dachten daar in de loop van 2008 uitsluitel over te zullen krijgen, maar dit ligt nog altijd stil. Het is dicht en is blijkbaar het voorwerp van vandalenstreken. Wat gebeurt daar verder mee? Hebt u daar al een zicht op?

Minister-president Kris Peeters: De heer Peumans is dit zeer grondig aan het bekijken. Ik heb begrepen dat er ook al vragen over zijn gesteld aan minister Van Mechelen. De vragen moeten in eerste instantie aan hem worden gesteld. Vandaag kan ik daar geen zinnig antwoord op formuleren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.